

S. Sayısı : 6

Türk Ceza kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Adliye encümeni mazbatası (1/286)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Sayı : 71 - 186

6/1593

10 . VI . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reîsliğine

Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adliye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe lâyihası

Türk Ceza Kanunu hakaret ve sövme suçlarının matbuat vasıtasıyla işlenmesini ağırlatıcı bir sebep olarak saymakta ve âdi hakaret ve sövme suçlarına nazaran daha ağır cezalar vermektedir. Ceza Kanununun 480 nci maddesinin son fıkrası neşir yoluyla işlenen hakaret suçunun cezasını bir seneden beş seneye kadar hapis ve iki yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası olarak tâyin etmiştir. 480 nci maddenin son fıkrasında da matbuat vasıtasıyla işlenen sövme suçlarına altı aydan beş seneye kadar hapis cezasıyla yüz liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezası vermektedir. Bu cezaların âzami hadlerinin yüksek olması yüzünden parti gurubu komisyonunun basın ve yayın hakkındaki raporunda da belirtildiği gibi, bir çok hallerde maznunların beraet ettirilmesi cihetine gidilmekte ve bu suretle suçlular cezasız kalmaktadırlar.

Diğer taraftan sövme suçunun neşir vasıtalarıyla işlenmesi halinde beş senelik yukarı had de fazla ağır görülmektedir. Bu itibarla matbuat vasıtasıyla işlenen hakaret ve sövme suçlarının cezalarında gerekli tadiller yapılmıştır.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/286

Karar No. 2

22. XI. 1944

Yüksek Reisliğe

Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin değiştirilmesine dair Adliye Vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 9. VI. 1944 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının Encümenimize havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva eylediği hükümler tetkik ve müzakere olundu.

Türk Ceza Kanununun hakaret ve sövme suçlarına taallük eden 480 nci maddesinin ikinci fıkrası bu suçların umuma neşir veya teşhir olunmuş yazı veya resim veya sair neşir vasıtalarıyla işlenmesini ağırlatıcı bir sebep telâkki ederek cezayı ağırlaştırmaktadır. Fılvaki bu maddenin birinci fıkrasına tevfiğin her kim toplu veya dağınk bir kaç kişi ile ihtilât ederek diğer bir şahıs hakkında bir madde mahsusa tâyin ve isnadı ile halkın hakaret ve husumetine mâruz kılacak yahut namus ve haysiyetine dokunacak bir fiil isnat ederse üç aydan otuz aya kadar hapse ve elli liradan beşyüz liraya kadar para cezasına mahkûm olur. Buna mukabil ikinci fıkrada neşir veya teşhir yoluyla işlenen hakaret suçunun cezası bir seneden beş seneye kadar hapis ve iki yüz liradan aşağı olmamak üzere para cezasıdır. İşte bu iki fıkra arasındaki cezalarda bir nispet ve ahenk gözetilmek bakımından ikinci fıkradaki cezanın aşağı ve yukarı hadlerinin indirilmesini muvafık bulan Encümenimiz lâyihamın

gerek bu maddeye ve gerek 482 nci maddeye taallük eden tadillerini kabule ve ancak 480 nci maddenin birinci fıkrasında cezayı nakdi ibaresinin kullanılması doğru görülmediğinden bu ibare yerine para cezası kelimelerinin ikamesine ve kezaik aynı maddenin ikinci fıkrasındaki neşrolünmüş kelimesi bu fıkra esasen mevcut olan neşir mefhumuna hiç bir şey ilâve etmediği cihetle bu kelimenin tayyî ile yerine teşhir olunmuş kelimesinin konulmasına reylerin ittifakiyle karar vermiştir.

Umumî Heyetin Yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs.	M. M.	Kâtip
Kayseri	Zonguldak	Manisa
R. Özsoy	Ş. Devrin	F. Uslu
Bahkesir	Bingöl	Bursa
O. N. Burcu	F. F. Düşünsel	A. Akgüç
Denizli	Erzincan	İstanbul
H. Günver	A. Farat	K. C. Berksoy
İzmir	Kastamonu	Kastamonu
F. Oran	A. Binkaya	Dr. F. Ecevit
Kayseri	Kocaeli	Malatya
C. Tüzel	S. Artel	Dr. C. Özelçi
Rize	Sinob	Trabzon
Dr. S. A. Dilemre	C. Atay	F. A. Barutcu
	Urfa	
	K. Berker	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddeleri aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 480. — Her kim toplu veya dağınk bir kaç kişi ile ihtilât ederek diğer bir şahıs hakkında bir madde mahsusa tâyin ve isnadiyle halkın hakaret ve husumetine mâruz kılacak yahut

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 480 ve 482 nci maddeleri aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 480. — Her kim toplu veya dağınk bir kaç kişi ile ihtilât ederek diğer bir şahıs hakkında bir madde mahsusa tâyin ve isnadiyle halkın hakaret ve husumetine mâruz kılacak yahut

namus ve haysiyetine dokunacak bir fiil isnat ederse üç aydan otuz aya kadar hapse ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır cezayı nakdiye mahkûm olur.

Eğer bu cürüm umuma neşir ve neşrolunmuş yazı veya resim veya sair neşir vasıtalarıyla irtikâp olunmuş ise failin göreceği ceza altı aydan üç seneye kadar hapis ve 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Madde 482. — Her kim toplu veya dağınık bir kaç kişi ile ihtilât ederek her ne suretle olursa olsun bir kimsenin namus veya şöhret veya vakar ve haysiyetine taarruz eyleyise üç aya kadar hapis ve yüz liraya kadar ağır para cezasıyla mahkûm olur.

Eğer bu fiil, kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda, yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya herhangi bir yazı veya telefon ile işlenirse failin göreceği ceza dört aya kadar hapis ve yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuriyle beraber alenen vâkı olursa ceza altı aya kadar hapis ve iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer fiil 480 ne maddenin ikinci fıkrasında beyan olunan vasıtalardan biriyle işlenirse failin göreceği ceza üç aydan bir seneye kadar hapis ve yüz liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İera Vekilleri Heyeti yürütür.

8. VI. 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Hilmi Uran	N. Menemenicoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suat H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebsoy		C. S. Siren

namus ve haysiyetine dokunacak bir fiil isnat ederse üç aydan otuz aya kadar hapse ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Eğer bu cürüm umuma neşir veya teşhir olunmuş yazı veya resim veya sair neşir vasıtalarıyla irtikâp olunmuş ise failin göreceği ceza altı aydan üç seneye kadar hapis ve 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıdır.

Madde 482. — Her kim toplu veya dağınık bir kaç kişi ile ihtilât ederek her ne suretle olursa olsun bir kimsenin namus veya şöhret veya vakar ve haysiyetine taarruz eyleyise üç aya kadar hapis ve yüz liraya kadar ağır para cezasıyla mahkûm olur.

Eğer bu fiil, kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda, yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf, resim veya herhangi bir yazı veya telefon ile işlenirse failin göreceği ceza dört aya kadar hapis ve yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzuriyle beraber alenen vâkı olursa ceza altı aya kadar hapis ve iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer fiil 480 ne maddenin ikinci fıkrasında beyan olunan vasıtalardan biriyle işlenirse failin göreceği ceza üç aydan bir seneye kadar hapis ve yüz liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İera Vekilleri Heyeti yürütür.